

Referat af møde i VA's verdensmålsudvalg

Torsdag den 5. februar 2026 i Askerød

Deltagere: Vinie Hansen (formand VA's bestyrelse), René Fuglsang (Grønningen), Johnnie Flindt (Gadekæret), Annette Larsen (Gadekæret), Lis Vestergaard (Læhegnet), Karen-Margrethe Madsen (Banehegnet), Lis Jensen (Hyldebjerg), Jens Blemmer (Hyldebjerg), Charlotte Birkved (Askerød), Gitte Hansen (Askerød).

Fra Administrationen: Mads Reddersen Gauguin og Anna Gunnarsson Nolsøe (referent)

Gæst: Morten Rosenvold Villadsen, havpolitisk rådgiver i Danmarks Naturfredningsforening og tidl. projektleder for biodiversitet og naboskab i Boligforeningen VIBO.

Oplæg v. Morten Rosenvold Villadsen om "Vilde tiltag for biodiversitet og naboskab"

Morten indledte med at fortælle om sit arbejde med biodiversitet i både egen afdeling og i VIBO, hvor han blev ansat for at understøtte biodiversitetsarbejdet på tværs af afdelingerne. Han beskrev, hvordan biodiversitet bedst lykkes i tæt samarbejde med driftspersonalet, så indsatserne både er realistiske, økonomisk overkommelige og velintegrerede i den daglige drift. Han fremhævede, at biodiversitet ofte er en "helikopterøvelse", hvor løsninger skal sammentænkes, så de placeres på de rigtige steder og passer ind i helheden. Han udviklede blandt andet et katalog, der skulle hjælpe afdelingerne med konkrete, overkommelige tiltag, som samtidig ikke blev for dyre. I VIBO blev kataloget testet i ti afdelinger.

Eksempler på konkrete biodiversitetstiltag:

- **Jordvolde med blomster:** Jord er dyrt at komme af med, men kan bruges til simple jordvolde, som med tiden udvikler sig naturligt. Det vokser lidt til og får sit eget liv. Det kan man godt klare med en minigraver.
- **Kvashegn:** Både praktiske og naturfremmende, da de skaber levesteder for biller og smådyr. Kvashegn kan være med til at afhjælpe nogle af driftens opgaver, særligt hvis man placerer kvashegn strategisk på de grønne arealer. Så kan både driften og beboerne lægge haveaffald der.
- **Bærbuske og frugttræer:** Generelt meget populære blandt beboere.
- **Hjemmehørende planter:** Er gode at bruge i boligafdelingerne, da de er særligt kulderesistente og godt tilpasset det danske klima. I Hyldebjerg er der planer om, at der skal anlægges en fremtidslund med – snart – hjemmehørende arter som en del af renoveringen.
- **Grønne tage:** Gode til at håndtere regnvand og forsinke afstrømning. Dog afhænger det af konstruktionens bæreevne.
- **Vådområder og vandhuller:** Skaber et rigt dyre- og planteliv og kræver meget lidt drift. Levested for vandsalamandre og frøer. Kan være lidt dyre at anlægge, men der hører næsten ingen drift til. Hvis der er kendte problemer med vand, er det godt med lavninger. Når de tørrer, er der fyldt med blomster.

Morten afviste bekymringer om problemer med myg ved vådområder; i praksis holder svaler og guldsmede antallet nede. Fra Gadekæret kunne der også meldes om gode erfaringer.

- **Skilte:** Morten understregede betydningen af skilte, der forklarer biodiversitetstiltagene, så beboere slipper for at skulle forklare dem og i stedet kan dele viden og inspiration. Samtidig er det vigtigt, at driften bliver klædt fagligt på til at tale om og forsvare de nye tiltag, så faglig stolthed og trykthed bevares.
- **Døde træer:** kan være værdifulde i biodiversitetsarbejdet, blandt andet fordi de tiltrækker spættehuller, biller og senere småfugle. Placeringen er mindre vigtig – det vigtigste er, at de får lov at blive stående.
- **Insekthoteller:** Mange insekthoteller virker ikke, da de har et for stort fokus på æstetik. Det bedste insekthotel er en død træstamme eller lignende. Som alternativ til et insekthotel er sommerfuglebuske gode ift. at skabe liv. Insekter kan godt lide varme, derfor er det godt med sydvendt placering.

Biodiversitetskatalog nr. 2: ”Naturvenlige udearealer - et driftskoncept” v. Morten Rosenvold Villadsen

Morten gennemgik katalogets opbygning. Kataloget er udviklet, så både drift, afdelingsbestyrelser og beboere kan bruge det. Det er meningen, at beboerne kan stemme om forskellige tiltag, og at der til hvert tiltag findes et klart koncept.

Eksempler fra kataloget:

- **Græsplæner:** Blomsterrigt græs tager tid at etablere og kræver tålmodighed.
- **Hække:** Klipping anbefales i vinterhalvåret, hvor der ikke er ynglefugle i hækkene.
- **Beskæring:** Bør kun foretages når nødvendigt. Afklippede grene kan bruges i kvashegn.
- **Fældning og nyplantning:** Tydelige kriterier for hvornår der fældes og plantes gør det lettere for driften at træffe beslutninger.
- **Henvendelser om planter til gene, f.eks. nedfaldsfrugter og giftige planter:** Generelt bør henvendelser håndteres pragmatisk. Ofte har de problematiske planter allerede stået der i mange år. Driften bør være særligt opmærksom i perioder med meget nedfald. Vi skal komme folk i møde og være pragmatiske. Det er vigtigt folk har en god oplevelse i naturen.

Rundvisning i Askerøds genbrugshal

Udvalget fik en rundvisning i Askerøds genbrugshal, som har åbent to timer tre gange om ugen. Her vejleder en gruppe frivillige beboerne i korrekt sortering. Adgang sker med beboernes brikssystem, hvilket sikrer, at kun beboere benytter pladsen.

Pladsen er indrettet med flere fraktioner, herunder stort og småt brændbart, papkomprimator, elektronikaffald, jern, og farligt affald. Der er desuden både sækkevogne og trækvogne til rådighed. Genbrugshallen bruges aktivt af beboerne, både til at aflevere og hente ting.

Workshop om biodiversitetstiltag

Udvalget drøftede, hvordan de kunne omsætte oplægget til konkrete handlinger i deres egne afdelinger. Der blev arbejdet med at kategorisere tiltagene i tre grupper: lette, mellem-svære og større projekter.

Opsamling fra afdelingerne

Askerød

Afdelingen ønsker at arbejde med store sten som samlingspunkt, samt jordvolde med blomster. Kvashegn er et oplagt tiltag, og grønne tage på cykelskure blev også nævnt som mulighed.

Hyldebjerg

Der var stor interesse for kvashegn på strategiske steder og for at forbedre forholdene for fugle i bebyggelsen.

Grønningen

Her blev kvashegn fremhævet som en god idé, særligt fordi afdelingens bøgehække giver store mængder grenmateriale.

Gadekæret

Gadekæret har allerede tre udeudvalg: et udeudvalg, et børnenaturudvalg og et sø-udvalg. Man talte om at klippe hækkene om vinteren samt opsætte fuglehuse som en del af børnenaturprojekterne. Kvashegn blev også fremhævet som en oplagt mulighed, gerne med flotte former som fx S-formede hegn. Derudover blev det fremhævet, at insekthoteller med fordel kan erstattes af træstubbe. Krydderurter kan samle mennesker, men kræver lokal opbakning til vanding.

Kommende møder

- Næste møde afholdes 28. maj i Banehegnet.
- Det blev foreslået, at Jens Thejsen kunne komme og tale om sin bog.
- Resten af årets møder: 27. august i Gadekæret og 19. oktober.

De to biodiversitetskataloger sendes ud sammen med referatet.

